

som jo uægtelig tildeels ere fremkomne ved, at den Bessyttelse, som de idet Hele taget nød forinden Loven af 1857, ved den naturligt og ganske vist rigtigt faldt bort, og naar man saa nu ogsaa nedbryder den sidste Bom i denne Henseende, synes deres Begjæring, som er blevet udtalt af deres Delegerede, om at komme i Besiddelse af blaae 23,000 Rbd., at være et saa beskedent og naturligt Duffe, at det ikke kunde komme paa uovervindelige Vanskeligheder, navnlig naar der ikke fra Finantsministeren reises nogen Indvending derimod. Den høitærede Minister henviste i saa Henseende til Commissionen, og jeg er overbevist om, at, hvis denne Udtalelse gjaldt en Sag, der berørte andre Interesser — jeg nævner ingen, — vilde man ganske vist kunne herolige sig dermed. Jeg vilde da deri see en Belvikke fra Ministerens Side og et Haab om, at, naar Commissionen udtalte sig i den Retning, vilde han give det sin formaaende Understøttelse. Men naar det engang er fastslaaet ved denne Lov, at den 1ste Januar 1871 kan enhver faae en saadan Handelsret, uden at man har taget nogen Reservation med Hensyn til Kjøbstæderne, saa vil man, naar man atter engang maatte søge at bringe denne Sag frem, ganske simpelt faae det bekjendte Svar, at det vilde være yderst urimeligt allerede nu at forandre en saa ung Lov; det Svar har jeg hørt hundrede Gange; hvergang et saadant Duffe fremkom, var Svaret: Nei lad os vente, til man først har prøvet, hvorledes det vil stille sig, og jeg er derfor fuldkommen vis paa, at naar først det Moment er kommet, at denne Lov er vedtagen, saa kan man vente længe paa Commissioner og deres Duffer uden at see den allermindeste Skilling komme ind i Kjøbstædernes Kasse ad den Vej. Den ærede Minister yttrede ogsaa nogen Tvivl om, hvorvidt man kunde sige, at Bestemmelsen i Næringslovens § 56 var bleven til for Kjøbstædernes Skyld, og var den ikke bleven til for Kjøbstædernes Skyld, saa var der ikke nogen Grund til at give dem Erstatning, fordi man nu forandrede den. Ja, hvis der her var Tale om et Erstatningskrav, som ad retlig Vej kunde fremtvinges, erkjender jeg denne Be-

tragtning fuldkommen paa sin Plads; men det er jo ikke Tilfældet. Medens man etablerede den hele store Forandring med Hensyn til Næringsvæsenet, som indeholdes i Loven af 1857, blev derimod med Hensyn til Brændeviinshandel den bestaaende Tilstand fastholdt ved Lovens § 56. Nu vil man forandre denne Paragraph, og vist er det, at man er berettiget til at foretage denne Forandring; Paragraphen indeholder jo endog saa selv en Henviisning til, at en saadan Forandring skal skee. Spørgsmaalet er kun, om der ikke kunde være Anledning til, da Tiderne overhovedet ere gaaede saa tungt hen over denne Klasse af Medborgere, som have deres Erhverv i Kjøbstæderne, at vise dem en saa ringe Smødefommen som den, der her er Tale om. Der er af et æret Medlem her ved Siden af (Brindt-Seidelin) med Hensyn til Spørgsmaalet, om der virkelig vilde skee Kjøbstæderne nogen Ugunst ved denne Lov, blevet yttret, at Bessyttelsen for Kjøbstæderne ingenlunde laa i de hidtil nødvendige Bevillinger, men derimod i Sikkerhedsbillet, i Bestemmelsen om de 1½ Mil; det var Kjøbstædernes Værn, og deri blev der jo ikke foretaget nogen Indskrænkning. Jeg beder dog det ærede Medlem gennemlæse § 1 i Lovforslaget, saa vil han see, at der er der gjort det første alvorlige indtrængende Skridt i dette Velte, idet alle Gæstgivere efter denne Paragraph ville faae Ret til at forhandle Brændeviin; thi det maa vel erindres, at Kroholdere og Gæstgivere have faaet deres Privilegier uden Hensyn til Sikkerhedsbillet, og at der tæt udenfor Kjøbstædernes Porte ligger Gæstgiverier, som nu altsaa ville faae Udgang til at drive Brændeviinshandel. Udenfor den lille Kjøbstad, hvor jeg boer, ligger der i et Bøssjessuds Afstand een Kro, til den ene Side een Kro i en Miils Afstand og paa den anden Side i tre Fjerdingveis Afstand atter en Kro, altsaa alle tre indenfor Sikkerhedsbillet, og de ville naturligvis alle blomstre op ved Brændeviinshandelen i det Dieblif, denne Lov kommer ud. Ganske vist have de ældre Kroer ogsaa hidtil haft en Ret til Brændeviinshandel, men en meget begrænset og omdisputeret Ret; de maatte, som det hedder, „sælge Brændeviin til Reisende og de